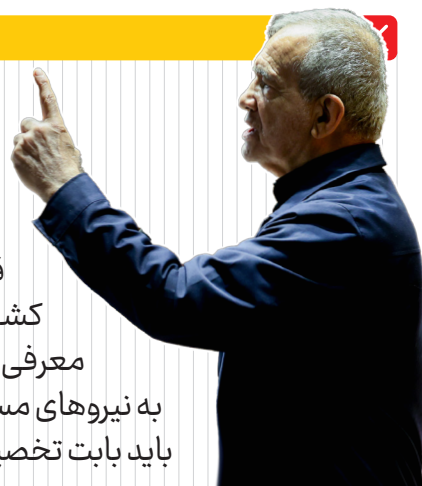

افشای اسناد محرمانه

رئیس‌جمهور روز گذشته در مراسم سالگرد شهادت شهید چمران و سالروز تشکیل بسیج اساتید با ادبیاتی غیرقابل قبول، برخی وظائف ذاتی دولت را برای حمایت از نیروهای مسلح کشورمان بیان کرد و تلاش کرد تا آنها را اقدامی ویژه و استثنائی معرفی کند. پزشک‌های همچنین به گونه‌ای درباره تخصیص بودجه و ارز به نیروهای مسلح سخن گفت که گویی این بودجه شخصی رئیس‌جمهور است و باید بابت تخصیص آن منت گذاشت.

۲

همزمان با دیدار فاجعه بار هیات ایرانی با معاون رئیس‌جمهور آمریکا، ترامپ ایران را با بدترین الفاظ تهدید کرد

مذاکره زیر آتش تهدید

۷

اقدام عملی
نمایندگان برای
بازگشایی صحن

۲

ایران از ظرفیت‌های
تنگه هرمز عقب‌نشینی
نخواهد کرد

۳

آمریکا چه می‌گوید؟
پزشکیان چه می‌شنود؟

حسین خوشبخت
روزنامه‌نگار

آنچه در هفته‌های اخیر از سوی رئیس‌جمهور درباره آمریکا و توافقات اخیر مطرح شده نشانه یک شکاف نگران‌کننده میان واقعیت‌های موجود و روایت رسمی دولت از رفتار غرب است. مسعود پزشکیان در سخنرانی‌های اخیر خود به رسمیت شناخته شدن حقوق ملت ایران توسط آمریکا، بازگشت منابع مالی بلوکه شده و حل شدن بخش مهمی از اختلافات سخن گفته است. او حتی منتقدان روند مذاکرات را در کنار نتانیاهو و سلطنت‌طلبان قرار داده و چنین القا کرده که مخالفت با روند موجود، مخالفت با منافع ملی است.

متن کامل در صفحه ۷

صفحه ۴

اقتصادی

دیوان پیگیر خطای محاسباتی معاون دولت

دیوان محاسبات کشور در واکنش به انتشار برخی آمارهای اقتصادی درباره واردات بنزین، از ارجاع پرونده معاون رئیس‌جمهور به دادسرای خبر داد و اعلام کرد ارائه برآوردهای غیرمستند می‌تواند فرایند تصمیم‌سازی اقتصادی و تخصیص منابع را با اختلال مواجه کند.

صفحه ۳

سیاسی

سراب ۳۰۰ میلیارد دلاری

آیا می‌توان هم‌زمان از سخت‌گیری واشنگتن در آزادسازی پول متعلق به ایران سخن گفت و در عین حال وعده تشکیل صندوقی ۳۰۰ میلیارد دلاری برای بازسازی ایران را جدی گرفت؟ مقایسه این دو گزاره، ضرورت تفکیک واقعیت‌های مذاکراتی از انتظارات سیاسی را یادآور می‌شود.

مسعود پزشکیان روز گذشته در یک سخنرانی علنی، اطلاعاتی سری درباره جلسه شعام و بودجه نیروهای مسلح را بیان کرد

افشای اسناد محرمانه

اقدامی ویژه و استثنائی معرفی کند. پزشک‌های همچنین به گونه‌ای درباره تخصیص بودجه و ارزیابی نیروهای مسلح سخن گفت که گویی این بودجه شخصی رئیس دولت بوده و باید بابت تخصیص آن منت گذاشت.

رئیس‌جمهور روز گذشته در مراسم سالگرد شهادت شهید چمران و سالروز تشکیل بسیج اساتید با ادبیاتی غیرقابل قبول، برخی وظائف ذاتی دولت را برای حمایت از نیروهای مسلح کشورمان بیان کرد و تلاش کرد تا آنها را

جعفر کاظمی
روزنامه‌نگار

لزم‌برهیز از تکرار اشتباهات تاریخی

بیان اسرار سری و محتوای جلسات محرمانه نظام در سطوح مختلف، طبعاً امری نکوهیده و بدور از تدبیر است که چنانچه در شرایطی ویژه و خطیر چون این روزهای کشور صورت بگیرد، طبعاً می‌تواند دستاویز و مستمسک معاندان و دشمنان خبیث کشور قرار گیرد. در دوران پس از انقلاب اسلامی، بنی‌صدر در جایگاه ریاست جمهوری از جمله مسئولاتی بود که بابت همین موضوع، توسط مجلس وقت، مورد انتقاد قرار گرفت.

تاجایی که یکی از محورهای استیضاح او از سوی نمایندگان انقلابی مجلس شورای اسلامی هم همین موضوع بود. از جمله حضرت آیت‌الله‌شهد خاмене‌ای رهبر فقید انقلاب اسلامی در نطق معروف و تاریخی خود در جلسه بررسی عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر در مجلس اول فرموده بودند: افشای اسرار اقتصادی کشور یکی دیگر از دلایل عدم کفایت آقای بنی‌صدر است.

اظهار میزان نیاز ایران به صدور نفت و

او در اینباره گفت: اگر رزمندگان ما توانستند بچنگند ما پشتیبانی کردیم. ما اگر پشتیبانی نمی‌کردیم رزمندگان ما نمی‌توانستند بچنگند. ۲۰ میلیون بشکه نفتی که برای دولت بود را به هوافضای سپاه دادیم تا بتواند خود را تجهیز کند. یعنی از پول خودمان (!) ارزی که داشتیم را دادیم به آنها. یعنی اگر ما پشتیبانی نمی‌کردیم رزمندگان ما نمی‌توانستند بچنگند. شما خیال می‌کنید نیروهای مسلح همینطوری جنگیدن؟ ما پشتیبانی نکردیم و جنگیدن؟

پزشکیان همچنین در دفاع از تفاهم‌نامه‌ای که میان او و رئیس‌جمهور ترورپست آمریکا امضا شده، برخی جزئیات از جلسه سری شورای عالی امنیت ملی را بصورت علنی پشت‌تربون مطرح کرد و گفت: ما با وحدت و انسجام تصمیم گرفتیم. فرمانده قرارگاه، ارتش، سپاه و (دبیر) امنیت بود. همه یک حرف زدند و برای چیزی که خواستیم عمل کنیم امضا کنند. همه امضا کردند که این راه باید برویم.

ارجاع پرونده معاون رئیس‌جمهور به دادسرای دیوان محاسبات

دیوان محاسبات کشور اعلام کرد در پی طرح موضوع واردات بنزین و اعلام آمارهای غیرمستند، پرونده یکی از معاونان رئیس‌جمهور به دادسرای دیوان محاسبات ارجاع شده است. این نهاد همچنین با اشاره به مغایرت رقم اعلامی (۶ میلیارد دلار) واردات بنزین در سال ۱۴۰۴ با داده‌های رسمی، خواستار ارائه مستندات مربوط به این ادعا شد.

خبر کوتاه

ترسوها نباید زمام امور را به دست بگیرند

آیت‌الله‌های باقری عضو مجلس خبرگان رهبری اظهار داشت: گروهی که در صحنه‌های سخت جنگ، از ترس شان سکوت می‌کنند و پا پس می‌کشند و دیگران را هم به سستی می‌کشاند، اینها حق ندارند وقتی که پیروزی آمد، خودشان را در پیروزی ملت شریک بدانند و به میدان بیایند و خط و نشان بکشند و همه چیز را مطالبه کنند و نقشه معین کنند و زمام کار را به دست بگیرند! وی افزود: این عده را بشناسید. اینها کسانی هستند که دستاوردها و غنائم پیروزی را نابود می‌کنند! دستاوردها و غنائم پیروزی برای کسانی است که پای دین خدا ایستاده‌اند.

روایتی از مواجهه شهید رئیسی با وضعیت بحرانی سال ۱۴۰۰

حجت‌الاسلام والمسلمین عابدینی استاد اخلاق و مفسر قرآن در سخنرانی شب پنجم ماه محرم هیأت آیین حسینی که در میدان ونک تهران برگزار می‌شود، با اشاره به اهمیت موضوع باور به سنت‌های الهی در مسیر پیروزی در مقابل محاسبات زمینی و عادی اظهار داشت: خدا رحمت کند شهید رئیسی را. وقتی ایشان دولت را تحویل گرفت، همان روز اول آقای جهانگیری که معاون اول وقت بود به او گفت که آخرین ماه (مردادماه سال ۱۴۰۰) حقوق کارمندان دولت را هم نداریم که بدهیم؛ خزانه خالی خالی است. می‌گفت خیلی برای ما سخت بود. اما این وضعیت، روایت زمین و مادی مسئله بود. اما ایشان میگفت ما توسل‌مان به خدای سبحان بود و دنبال راهکار بودیم برای اینکه خدا گشایش ایجاد کند. طولی نکشید همان ماه نه فقط دولت حقوق کارمندان خود را داد بلکه بودجه‌های عمرانی کشور هم که معمولاً فدای پرداخت پرداخت حقوق کارمندان می‌شود توانستیم قسمتی از آن را ادا کنیم.

هشدار محسن رضایی نسبت به خوشبینی‌ها به مذاکره

محسن رضایی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در ایکس نوشت: آمریکا قرار بود با راهبرد «صلح از طریق قدرت» ایران را وادار به تسلیم کند؛ حالا که شکست خوردند، از سر استیصال اصرار به مذاکره دارند. اما دشمن نشان داده که عهدشکن است. رضایی تأکید کرد: باید مراقب بود؛ هرگونه خوش‌بینی مورد سوءاستفاده دشمن قرار می‌گیرد.

سردار قریشی: دشمن شکستی مفتضحانه خورد

جانشین رئیس سازمان بسیج مستضعفین گفت: امروز دشمنی که خواهان تسلیم ایران بود، در تنگه هرمز با شکستی مفتضحانه مواجه شد. سردار قاسم قریشی با اشاره به تاریخ‌نبردهای جهانی گفت که دشمنان ایران اسلامی که در میدان رزم با هدایت رهبر معظم انقلاب شکست خورده‌اند، اکنون با بهره‌گیری از جنگ روانی و شناختی و به کارگیری مزدوران خود، در تلاش هستند تا این پیروزی بزرگ را کوچک جلوه دهند و افکار عمومی را از دستاوردهای اساسی دور کنند. وی با یادآوری تجربیات تلخ جنگ‌های جهانی اول و دوم که منجر به تکه‌تکه شدن امپراتوری‌ها و اشغال ایران شد، افزود: دشمن همواره به دنبال تحمیل اراده خود و تکرار سناریوی اشغال در کشورمان بوده است، اما این بار با حضور هوشمندانه ملت و فرماندهی داهیانه رهبری، نقشه‌های آنان نقش بر آب شد.

جلسه مجلس همچنان مجازی برگزار می‌شود

نشست مجازی مجلس شورای اسلامی روز گذشته با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت برگزار شد و نمایندگان در آن، دغدغه‌ها و پیشنهادها را درباره مهم‌ترین مسائل حوزه صنعت و معدن کشور مطرح کردند. سخنگوی هیئت رئیسه مجلس، در خصوص نشست مجازی بررسی اقدامات وزارت صمت برای افزایش تاب‌آوری صنایع، ضمن تأکید بر لزوم تدوین بسته‌های حمایتی و ایجاد مسیرهای ترانزیتی جدید در شمال و شرق کشور، گفت: اگرچه تأثیرات جنگ بر بازار قابل درک است، اما نوسانات انجام‌گسیخته قیمت‌ها و رهاشدگی بازار، ناشی از ضعف نظارت و ناترازی در عملکرد برخی دست‌اندرکاران است که به هیچ‌وجه قابل قبول نیست.

بهارستان

اقدام عملی نمایندگان برای بازگشایی صحن

تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی طی نامه‌ای به مردم و هیأت رئیسه مجلس بازگشایی صحن علنی پارلمان را خواستار شدند. در بخشی از این بیانیه خطاب به مردم آمده است: حدود چهار ماه است که شما در خیابان اقامه حق می‌کنید و مجلس شورای اسلامی به دلایلی نامعلوم تعطیل و از انجام کامل وظایفش در قبال ملت بازداشته شده و بخش عمده وظایف نظارتی و تقنینی نمایندگان شما در اثر عدم برنامه‌ریزی دقیق و اصولی در فراهم کردن بستر لازم نقش‌آفرینی نمایندگان توسط هیئت رئیسه بر زمین مانده و همواره مورد اعتراض و مطالبه شما قرار گرفته است. تعطیلی بی‌سابقه چهارماهه خانه ملت، علی‌رغم صدور پیام امام خاмене‌ای عزیز خطاب به مجلس و تأکید بر الگو گرفتن از مردم در میدان و لزوم کار و تلاش بیشتر، باز هم استمرار یافت! اکنون علی‌رغم امضای تفاهم‌نامه و واهی شدن بهانه‌های بسته‌ماندن مجلس، همچنان اراده مستحکمی در هیئت رئیسه برای شروع فعالیت مجدد خانه ملت و شروع جلسات دیده نمی‌شود. لذا مطابق وظیفه قانونی و شرعی مجلس شورای اسلامی در انجام وظایف نظارتی اعلام می‌کنیم، از آنجا که جز اقدام عملی راهی نمانده: ساعت ۸ صبح یکشنبه ۷ تیرماه، طبق روال گذشته، جهت تشکیل صحن در مجلس حضور خواهیم یافت تا صدای مقتدر ملت مبعوث شده در دفاع از امام و امت امام از تریبون‌های مجلس شنیده شود.

خبر کوتاہ

رحیم پورازغدی: دیگر نقل قول‌های بدون سند از رهبری پذیرفته نیست

حسن رحیم پور ازغدی با اشاره به واکنش های اخیر به امضای تفاهم نامه روسای جمهور ایران و آمریکا نوشت: این مذاکرات نباید به سر نوشت عبرت انگیز بجام گرفتار شود که با ادعاهای خوب و اماردوغ، شروع و با خسارت محض تمام شد. در چند بند این متن امضا شده، معلوم نیست دقیقاً بر سر چه چیزهایی تفاهم یا سوء تفاهم شده؟ اهمیت شرائط را همه بدقت بفهمیم. این اولین بار است که همه دنیا هم حق و هم پیروزی را از آن می دانند. این بزرگترین پیروزی تاریخ بر آمریکا و رژیم صهیونیستی به اعتراف همه کارشناسان موافق و مخالف در سطح جهان است و نباید با چند وعده و یا سخنرانی نمایشی و متناقض ترامپ کذاب و جنایتکار معامله شود. وی افزود: از این پس نقل قول هایی که از رهبری می شود بدون سند پذیرفته نیست. همه گمان می کردند این متن، علی الاصول مورد قبول رهبری است. نباید قدرت ما هنوز ما در سراسر منطقه و پیروزی های بی سابقه و معجزه آسای ایران مظلوم و مقتدر بویژه تنگه در برابر او، وعده، رهایی شد.

**جمشیدی: خیابان انقلابی در خدمت
دیپلماسی انفعالی درنیامد**

مهدی جمشیدی، پژوهشگر انقلاب اسلامی در گفتگو با راجینواز اظهار داشت: در ماه‌های اخیر، پاره‌ای از نیروهای سیاسی تلاش کردند تا اجتماعات مؤنانه شبانه را از لحاظ نوع موضع‌گیری، به تصرف خویش درآورند و نظر خویش را نظر رهبر انقلاب وانمود کنند و به این واسطه، «خیابان انقلابی» را به خدمت «دیپلماسی انفعالی» خویش درآورند. در مقابل، مردمان مبعوث در خیابان، مقاومت کردند و براساس فطرت انقلابی‌شان، به درستی حدس زدند که این روایت‌ها از نظر رهبر انقلاب، «دستکاری شده» و «تحریف‌آلود» هستند. امروز پس از تصریح رهبر انقلاب به «نظر دیگر» شان، حقیقت عیان شده است. از این رو، خیابان به «عقل منفصل انقلاب» تبدیل شده و همچون «دیده‌بان فعال» و «ناظر متعهد»، به عرصه سیاست می‌نگرد و هشدار و انذار می‌دهد. وی افزود: جوهر نظریه «مردم‌سالاری دینی» نیز همین است که جامعه اسلامی، منفعل و خاموش نباشد و در برابر نیروهای سیاسی عمل‌گرا، تابع و تسلیم نگردد، بلکه به حضور و موضع خویش، به‌سزاستزای تحقق اراده ولی فقیه شود. باید خیابان و استقلال هویتی آن را تداوم بخشید و این عقل انقلابی جمعی را بسط داد. این، ترجمه نظریه «گفتمان‌شدگی آرمان‌های انقلاب» است که رهبر شهید آن را مطرح کرده بودند.

خضریان: نباید ابزارهای بازدارندگی خود را واگذار کنیم

علی خضریان، در برنامه تلویزیونی شیوه گفت: مردم و نیروهای مسلح از عوامل قدرت ما هستند و منطقه نیز برای ایران یک عامل بازدارنده است. به طور مثال سوریه یک نقطه ثقل بین ایران اسراییل برای بازدارندگی بود که می توانست به دلیل مرزهای زمینی و نقطه ضعف اسراییل در نیروی زمینی نسبت به سوریه، بازدارندگی هوایی را برای ما ایجاد کند. هوای افزود: اگرنگاهی به تفاهم و یا مذاکره در یک موضوعی داریم، باید منوط به حفظ عوامل قدرت باشد. یعنی مذاکره و تفاهم نباید دست ما را خالی کند؛ لذا محتوای مذاکره است که اهمیت پیدا می کند. ما نباید در مذاکره، تفاهمی را امضا کنیم که در آن ابزار بازدارندگی خودمان را بخواهیم و اگرذار کنیم.

مخبر: ایران از ظرفیت‌های تنگه هرمز عقب‌نشینی نخواهد کرد

٥٠٠

محمد مخبر مشاور و دستیار مقام معظم رهبری با اشاره به اهمیت تنگه هرمز در امنیت انرژی جهان اظهار داشت: سال‌ها از این موهبت بزرگ غفلت شده بود، در حالی که تنگه هرمز یک ظرفیت نام‌نظیر برای تأثیرگذاری بر اقتصاد جهانی در اختیار ایران قرار داده‌است.

وی افزود: وقتی کشوری بر بزرگ‌راهی تسلط داشته باشد به یک تصمیم‌بوتان‌رند اقتصاد جهانی رانحت تأثیر رار دهد، این ظرفیت از طر رهبردی هم‌تراز با مهم‌ترین مؤلفه‌های قدرت ملی است. عضو مجمع

در حالی که واشنگتن هنوز درباره آزادسازی ۶ میلیارد دلار از اداری‌های مسدود شده ایران نیز با احتیاط سخن می‌گوید، چگونه می‌توان وعده ایجاد صندوق ۳۰۰ میلیارد دلاری برای بازسازی ایران را واقع‌بینانه ارزیابی کرد؟

سراب ۳۰۰ میلیارد دلاری

گزارش اخیر وال استریت ژورنال درباره تلاش آمریکا برای آزادسازی شش میلیارد دلار از ادایایی‌های مسدود شده ایران در قرض، یک پرسش مهم را دوباره به صدر تحلیل‌ها آورده است؛ آیا می‌توان هم‌زمان از سخت‌گیری واشنگتن در آزادسازی پول منقلب به ایران سخن گفت؟ و درعین‌حال وعده تشکیل صندوقی ۳۰۰ میلیارد دلاری برای بازسازی ایران را جدی گرفت؟ و مقایسه این دو گزاره، بیش از هر چیز ضرورت تفکیک واقعیت‌های مذاکره‌ای از انتظارات سیاسی را یادآور می‌شود.

سعيد قاسمی
روزنامہ نگار

ایران فروخته‌اند که البته
یادآور وعده سرمایه‌گذاری
۲۵۰۰ میلیارد دلاری آمریکا در
ایران است که همگان به
یاد داریم پس از آن آمریکا
به جای سرمایه‌گذاری، ایران
را با بمب‌های سنگر شکن
بمباران کرد

اما مقایسه این دو موضوع، پرسش مهمی را پیش روی افکار عمومی قرار می‌دهد. اگر واکنشنگن برای آزادسازی شش میلیارد دلار از دارایی‌های متعلق به خودایران، آن هم با محدودیت مصرف و پس

از ماه‌ها کشمکش، چنین اختیاطی به خرج می‌دهد، چگونه می‌توان انتظار داشت دولت آمریکا یا شرکای آن بدون هزینه سیاسی سنگین، در تأمین صندوقی ۳۰۰ میلیارد دلاری برای بازسازی ایران مشارکت کنند؟ آیا منطقی است که فکر کنیم آمریکا و متحدانش هزینه سنگینی پرداخت کردند تا بتوانند به ایران خسارات سنگین وارد کنند به یکباره اقدام به جبران خسارت کنند؟ این هم با پرداخت چنین رقم هنگفتی؟ این پرسش زمانی جدی‌تر می‌شود که سابقه مواضع ترامپ نیز مورد توجه قرار گیرد. او سال‌ها سیاست دولت او‌اباما و سپس بایدن را به دلیل آزادسازی منابع مالی ایران مورد انتقاد قرار داده و بارها تأکید کرده بود که نباید حتی یک دلار در اختیار تهران قرار گیرد. اکنون پذیرش سازوکاری با ابعاد صدها میلیارد دلار، دست‌کم نیازمند توضیحی بسیار روشن‌تر از آن چیزی است که تاکنون ارائه شده است.

در چنین شرایطی، شاید مهم‌ترین خطا، تبدیل یک بند کلی و فاقد جزئیات اجرایی به یک وعده قطعی اقتصادی باشد. تجربه مذاکرات هسته‌ای نیز نشان داده است که

جمهوری اسلامی از ظرفیت های قانونی خود برای صیانت از منافع ملی اش استفاده خواهد کرد.

مخبر بیان اینکه امنیت و ثبات منطقه باید توسط کشورها همسایه تأمین شود، خاطرنشان کرد: هر کشوری که بخواهد منافع ملت ایران را نادیده بگیرد یا در پروژه های ضد ایرانی مشارکت کند، ناگزیر هزینه های سیاسی، اقتصادی و امنیتی اقدامات خود را خواهد پرداخت. وی افزود: تجربه تحولات اخیر نشان داد که معادلات منطقه در حال تغییر است و جمهوری اسلامی ایران با تکا به ظرفیت های ملی و منطقه ای خود، نقش تعیین کننده ای در این معادلات دارد.

شماره ۹ - ۲۵۵۸ - ۹ صفحه ۲ - ۱۳۹۸ خرداد ۱۳۹۸

روزنامه **تلاطم** برای ایران

۲	شایان دلا برای نوتیوم روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۳	استفاده نایابمندی روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۴	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۵	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۶	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۷	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۸	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۹	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۰	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۱	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۲	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۳	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۴	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۵	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۶	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۷	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۸	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۱۹	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم	۲۰	سازماندهای روزنامه تلاطم برای نوتیوم
---	--	---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---

هیلیارد دلار برای ایران

سازندگی به بزرگترین توافق اقتصادی میان ایران و آمریکا می‌پردازد و به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهد که ایران با چه فرصت برای نوساز و چه ساختن کرد و چگونه می‌تواند از این فرصت برای نوساز و بازسازی زیرساخت‌های خود در دوران پساجنگ استفاده کند؟ آیا این ۳۰۰ میلیارد دلار می‌تواند قفل مشکلات ایران را باز کند؟

در حالی که ایران در حال مذاکره با آمریکا است، این توافق می‌تواند به ایران کمک کند تا بتواند از این فرصت برای نوساز و بازسازی زیرساخت‌های خود در دوران پساجنگ استفاده کند. این توافق می‌تواند به ایران کمک کند تا بتواند از این فرصت برای نوساز و بازسازی زیرساخت‌های خود در دوران پساجنگ استفاده کند. این توافق می‌تواند به ایران کمک کند تا بتواند از این فرصت برای نوساز و بازسازی زیرساخت‌های خود در دوران پساجنگ استفاده کند.

صله میان متن توافق‌ها و واقعیت اجرایی‌ها، گاه بسیار بیشتر از آن چیزی است که فضای رسانه‌ای تصویر می‌شود. همین منظر، بزرگ‌نمایی رقم ۳۰۰ میلیارد دلار، بدون روشن شدن منشأ، سازوکار، ضمانت اجرایی آن، می‌تواند انتظاراتی را ایجاد کند که تحقق آنها با ابهامات جدی در فضای مذاکرات، به‌رواست. گاهی بداد بزرگ، پیش از آنکه یک تعهد خیرایی باشند، به ابزاری برای شکل‌دهی فضای روانی و انتظارات بازیگران تبدیل می‌شوند که به نظر می‌رسد انتشار این مبلغ و مانور رسانه‌ای روی آن همین دسته ملبای باشد.

باید به همین دلیل، پیش از آنکه درباره
فام نجومی سخن گفته شود، باید به این
پرسش پاسخ داده شود که آیا کشوری که
نیز درباره آزادسازی شش میلیارد دلار از
رای های خود ایران نیز با حساسیت
محدودیت تصمیم می گیرد، آمادگی
یاسی و اقتصادی لازم برای مشارکت در
روژه ای با ابعاد ۳۰۰ میلیارد دلار دارد؟
سخن به این پرسش، می تواند معیار
قبح بنیادهای برای ارزیابی ادعاها
طرح شده درباره تفاهم اخیر باشد.

عدد خبر

۲۸

اردیبهشت امسال، دولت در مصوبه‌ای نرخ ارز برای واردات دارو، ملزومات مصرفی پزشکی، شیر خشک اطفال، مواد اولیه آن و گندم ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین کرد؛ مصوبه‌ای که براساس آن، تا سقف ۳۰ میلیارد دلار ارز برای تأمین این اقلام تخصیص می‌یابد. اما اخیراً محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، در نامه‌ای به مسعود پزشکیان، رئیس جمهور، این مصوبه را مغایر قانون بودجه ۱۴۰۵ دانسته است. قالیباف اعلام کرد: در قانون بودجه سال ۱۴۰۵، برای واردات گندم از ترجیحی پیش‌بینی نشده و از این جهت، توسعه دامنه شمول ارز ترجیحی به گندم، خلاف قانون است. همچنین، تعیین رقم ۳۰ میلیارد دلار از ترجیحی در مصوبه دولت برای واردات دارو، بیش از سقف قانون بودجه است.

عدد خبر

۳۵

مدیرعامل سایپا درباره موضوع افزایش قیمت محصولات این شرکت گفت: «طی یکی، دو روز آینده، میزان افزایش قیمتی که با آن موافقت می‌شود، به سایپا اعلام خواهد شد.» علی‌شیرزاده افزود: «درخواست افزایش قیمت بر اساس صورت‌های مالی و مستندات مربوط به بهای تمام‌شده تولید تهیه شده و این اسناد به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ارائه شده است.» او ادامه داد: «در حال حاضر، اسناد و صورت‌های مالی سال گذشته مبنای بررسی قرار می‌گیرد و فرایند بررسی چند ماه زمان می‌برد؛ به همین دلیل، قیمت‌های اعلامی همواره ۵۰ تا ۶۰ درصد از قیمت‌های واقعی روز عقب‌تر هستند.» گفته می‌شود بر اساس اسناد و مدارک ارائه‌شده، بهای تمام‌شده محصولات سایپا حدود ۳۵ درصد افزایش یافته است.

عدد خبر

۴,۵

رئیس کل بانک مرکزی گفت: «از ابتدای ایام جنگ تاکنون، موفق به ذخیره‌سازی ۴.۵ میلیارد دلار ارز شده‌ایم و این میزان به ذخایر ارزی کشور افزوده شده است.» عبدالناصر همتی، در پیام ویدئویی درسی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی، با اشاره به اینکه در کنار توجه به مسئله معیشت، موضوع رفاه مردم نیز حائز اهمیت است، افزود: «نمی‌توانیم صرفاً به مدیریت بحران بپردازیم؛ لذا امیلواریم روزی فرا برسد که بتوانیم در کنار مدیریت بحران، به مسئله «محوریت توسعه کشور» نیز بپردازیم. با حرکتی که هم‌اکنون در کشور در جریان است، مذاکراتی که صورت می‌پذیرد و تفاهمی که به امضا رسیده است، روند مثبتی آغاز شده است.» او مدعی شد: «اقتصاد کشور نیازمند وفاق و همدلی است.»

عدد خبر

۵۳,۳

مدیرکل سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی گفت: در پایان سال ۱۴۰۴، رشد نقدینگی ۵۳.۳ درصد و رشد اقتصادی منفی ۰.۷ درصد بود. او افزود: پیش‌بینی‌ها این است که سهم رشد نقدینگی در کسری بودجه از ۲۲ درصد به بالای ۳۵ درصد برسد. جعفر مهدی‌زاده نرخ تورم را نگران‌کننده توصیف کرد و با بیان اینکه تورم نقطه‌به‌نقطه در پایان اردیبهشت ماه به ۷۷.۲ درصد رسیده است، اظهار کرد: «باید تصمیمات عاجل اتخاذ شود و تورم کنترل شود. او افزود: بانک مرکزی در این شرایط خاص، بر کنترل ترانزنامه بانک‌ها متمرکز شده است؛ اتفاق مثبتی که پارسال رخ داد، کنترل ترانزنامه بانک‌ها بود. بخشی از کنترل رشد نقدینگی از این محل رخ داد و بخش دیگر از محل کنترل کسری بودجه دولت است.

روتینتر: دیوان محاسبات به آمارهای بنزینی دولت واکنش نشان داد؛

دیوان پیگیر خطای محاسباتی معاون دولت

دیوان محاسبات کشور در واکنش به انتشار برخی آمارهای اقتصادی درباره واردات بنزین، نسبت به اعلام ارقام غیرواقعی هشتاداد و از ارجاع پرونده یکی از معاونان رئیس‌جمهور به دادسرای این نهاد خبر داد. این نهاد نظارتی اعلام کرد بزرگ‌نمایی هزینه‌ها یا ارائه برآوردهای غیرمستند می‌تواند فرایند تصمیم‌سازی اقتصادی و تخصیص منابع را با اختلال مواجه کند.

اشاره به عدم انطباق رقم اعلامی ۶ میلیارد دلار واردات بنزین در سال ۱۴۰۴ با داده‌ها و سوابق رسمی، ارائه مستندات آن را مطالبه کرده و نسبت به تداوم رویه اعلام ارقام نامتوازن و پیامدهای آن در نظام تخصیص منابع هشدار داده است. طبق گزارش دیوان، پرونده یکی از معاونان رئیس‌جمهور، یعنی اسماعیل سقاب اصفهانی رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی، در خصوص ارائه آمارهای غیرواقعی به دادسرای دیوان محاسبات کشور ارجاع شده است.

تشکیل پرونده برای آمارهای نادرست

داود محمدی، دادستان دیوان محاسبات کشور، نیز از ورود جدی این نهاد نظارتی به پرونده تخلفات شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی خبر داد و گفت: در موضوع ارائه آمار و اطلاعات خلاف واقع، پرونده‌هایی تشکیل شده و فرایند رسیدگی به آن‌ها در جریان است. با این حال، تاکنون از سوی مسئولان دولت چهاردهم درباره میزان نیاز کشور به واردات بنزین در سال جاری، ارقام متفاوتی اعلام شده است. طرح اعداد و ارقام اغراق‌آمیز درباره واردات بنزین نیز بی‌ارتباط با بحث تغییر در قیمت این فرآورده نیست. حضرت آیت‌الله‌عظمی مجتبی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب، نیمه‌خرداد امسال تأکید کرده بودند: «دشمن خرید...، کید خود را در جنگ ترکیبی بر نقطه متمرکز ساخته است؛ یکی تاب‌آوری مردم و دیگری ایجاد خطا در دستگاه محاسباتی مسئولان کشور.» با این حال، خطا در محاسبات و تصمیم‌گیری‌های نادرست می‌تواند پیامدهای اقتصادی گسترده‌ای به همراه داشته باشد و معیشت خانوارها را با چالش مواجه کند؛ چنان‌که تصمیم ارزی دولت در دی ماه سال گذشته فشار قابل توجهی بر مردم وارد کرده است. از سوی دیگر، تبدیل شدن ایران در سال‌های اخیر، از صادرکننده بنزین به واردکننده این فرآورده، دلایل متعددی دارد؛ از جمله مصرف سوخت بالاتر خودروهای تولیدی نسبت به استانداردهای جهانی، سهم قابل توجه خودروهای فرسوده و همچنین توسعه نیافتن کافی زیرساخت‌ها و سامانه‌های حمل‌ونقل عمومی. مجموعه این عوامل موجب افزایش قابل توجه مصرف سوخت شده است؛ مسئله‌ای که در صورت تمرکز صرف بر اصلاح قیمت، ممکن است بیش از هر چیز فشار آن بردوش خانوارها قرار گیرد.

۵.۵ میلیارد دلار برای واردات بنزین!

اسماعیل سقاب اصفهانی، معاون پزشکیان و رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی، نیز ۹ خرداد امسال وضعیت مصرف بنزین را بحرانی توصیف کرد و گفت: سال گذشته حدود ۵.۵ میلیارد دلار از منابع ارزی کشور برای واردات بنزین هزینه شده است. وی اضافه کرد: براساس محاسبات، ما روزانه به واردات ۳۰ میلیون لیتر بنزین نیاز داریم که سالانه حدود ۸ میلیارد دلار ارزی برای کشور به همراه دارد. سقاب اصفهانی روز نخست خرداد‌ما نیز در نشست شورای اداری استان اصفهان در محل اتاق بازرگانی، وضعیت فعلی ناترازی را تاوان سال‌ها تصمیم‌گیری بدون پشتوانه کارشناسی عنوان کرد و مدعی شد: تداوم روند فعلی و هدررفت منابع دیگر امکان‌پذیر نیست و مسئولان باید بین اصلاحات ساختاری یا ادامه این وضعیت فاجعه‌بار، دست به انتخابی سخت بزنند. او در همان جلسه گفته بود: سال گذشته میلیاردها دلار بنزین وارد کشور شد و برای امسال نیز پیش‌بینی می‌شود بین ۵ تا ۶ میلیارد دلار از بودجه صرف واردات بنزین شود؛ رقمی که اکنون از کل خسارات جنگ تحمیلی فراتر رفته است و عملاً دود می‌شود و به هوا می‌رود. این در حالی است که معاون پزشکیان چند روز بعد، یعنی در همان ۹ خرداد، آمار خود را تغییر داد و گفت: امسال روزانه ۳۰ میلیون لیتر بنزین نیاز به واردات داریم که سالانه ۸ میلیارد دلار ارزی دارد. همچنین سید محمدصادق الحسینی، مشاور و دستیار سقاب اصفهانی، و عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی، مدعی شده بودند که اگر قیمت بنزین آزاد نشود، امسال باید ۱۴.۵ میلیارد دلار بنزین وارد کنیم.

واکنش دیوان محاسبات به آمار نادرست

روز گذشته دیوان محاسبات کشور در اطلاعیه‌ای نسبت به اعلام آمارهای غیرواقعی اقتصادی هشدار داد و از ارجاع پرونده یکی از معاونان رئیس‌جمهور به دادسرای این دیوان خبر داد. طبق اعلام این نهاد نظارتی، هرگونه کم‌برآوردی منابع، بیش‌برآوردی هزینه‌ها و بزرگ‌نمایی خسارات می‌تواند فرایند تصمیم‌سازی، تخصیص منابع و اعتماد عمومی را با آسیب مواجه سازد. دیوان محاسبات با

نیما سهیلی

روزنامه‌نگار

آمارهای نادرست، منشأ تصمیمات غلط

سید احمدرضا

دستگیر،

رئیس کل دیوان محاسبات کشور، هفته گذشته نیز نسبت به ارائه آمارهای غیرواقعی و آمارسازی‌های نادرست هشدار داد و گفت: آمارهای غلط مبنای تصمیمات اشتباه در حوزه سیاست‌گذاری اقتصادی است و در نهایت به کوچک‌تر شدن سفره معیشت مردم منجر می‌شود. دیوان محاسبات کشور در این زمینه هشدارهای لازم را به دستگاه‌های ذی‌ربط ارائه کرده است.

نبل اقتصاد

۹۴ میلیارد دلار ارز صادراتی برنگشت

چند روز پیش در روزنامه «نوبت» گزارشی به نقل از حسین صمصامی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، درباره تعهدات ارزی ایفان‌شده منتشر کردیم. صمصامی فهرست هزار شرکت و شخص با بیشترین میزان تعهدات ارزی سررسید‌شده و ایفان‌شده را منتشر و اعلام کرد: میزان تعهدات ارزی این افراد بیش از ۴۶ میلیارد یورو است؛ رقمی که حدود دو برابر کل ارزهای بلوکه‌شده ایران است. روز گذشته ذبیح‌الله‌خاندان، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، در نشست خبری اعلام کرد: براساس قوانین و مقررات، صادرکنندگان موظف‌اند ارز حاصل از صادرات خود را از طریق روش‌های تعیین‌شده به چرخه اقتصادی کشور بازگردانند. وی افزود: بررسی اطلاعات سامانه‌های بانک مرکزی نشان می‌دهد تعدادی از صادرکنندگان نسبت به ایفای تعهدات ارزی خود اقدام نکرده‌اند. خدائیان با بیان اینکه بخشی از تعهدات ارزی مربوط به شرکت‌های دولتی بوده است، گفت: ۲۰ هزار و ۶۷۶ نفر از صادرکنندگان دارای ۹۴ میلیارد یورو تعهدات ارزی هستند. از مجموع این رقم، حدود ۲۸ میلیارد یورو مربوط به سه شرکت دولتی، از جمله شرکت ملی نفت و شرکت‌های پالایشی، بوده که بخش قابل توجهی از وضعیت آن تعیین تکلیف شده و پیگیری‌ها همچنان ادامه دارد. به گفته او، با احضار و پیگیری افراد و شرکت‌هایی که نسبت به بازگشت ارز حاصل از صادرات اقدام نکرده بودند، میزان عرضه ارز در مرکز مبادله افزایش یافت و در نتیجه شرایط بازار ارز بهبود پیدا کرد. وی گفت: میزان تعهدات ارزی معوق بانک‌ها از حدود یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون یورو به حدود ۴۷۸ میلیون یورو کاهش یافته که نشان‌دهنده کاهش ۷۰ درصدی این تعهدات است.

خدائیان ادامه داد: تاکنون ۲۸ نفر از صادرکنندگانی که بیش از ۵۰ میلیون یورو تعهد ارزی ایفان‌شده داشته‌اند، با مجموع تعهدات حدود ۲۳ میلیارد یورو، به دادسرای انقلاب تهران معرفی شده‌اند. همچنین ۵۰۶ نفر از صادرکنندگانی که بین ۳ تا ۵۰ میلیون یورو تعهد ارزی ایفان‌شده داشته‌اند، به مراجع قضایی معرفی شده‌اند و پرونده سایر افراد نیز در حال رسیدگی است. وی یکی از عوامل شکل‌گیری این وضعیت را ضعف در فرایند صدور کارت‌های بازرگانی دانست و گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق بازرگانی در صدور کارت‌های بازرگانی مسئولیت دارند. متأسفانه در برخی موارد، کارت‌های بازرگانی برای افرادی صادر شده که فاقد سابقه فعالیت تجاری بوده‌اند و برخی نیز کارت‌های خود را در اختیار دیگران قرار داده‌اند. حتی برای پیرزنی که در طول عمر خود هیچ فعالیت تجاری نداشته و مجموع واریزی حساب او به ۵۰ میلیون تومان هم نمی‌رسد، کارت بازرگانی صادر شده است.

نوبنیاد گزارش می دهد؛

پزشکیان و اعتراف تلخ به تورم خودساخته

رئیس دولت چهاردهم روز گذشته به صورت رسمی به نقش دولت در بروز تورم کنونی اذعان کرد. این همان موضوعی بود که منتقدان نیز بارها به آن اشاره کرده بودند؛ اما مسعود پزشکیان

درواکنش به این اظهارات، رسانه ها و منتقدان را به همدیاری با دشمن و سیاه نمایی متهم می کرد و آنان را به «پاسخ درخور» تهدید می کرد.

حمید کمار

روزنامه نگار

مشکل راه حلی پیدا کنید. وی با بیان اینکه نباید در وضعیتی قرار داشته باشیم که مردم ما هر سال و هرروز با کاهش قدرت خرید خود مواجه باشند، تأکید کرد: چرا پول مردم را دریافت می کنیم و وقتی که می خواهیم آن را به آنان بازگردانیم، دیگر ارزش سابق را ندارد؟ چه کرده ایم که به این وضعیت رسیده ایم و چه باید بکنیم که دوباره گرفتار چنین شرایطی نشویم؟

عامل تورم کنونی، خود دولت است

وی با طرح این پرسش که چرا مردم طلا و دلار می خرند، گفت: علت این است که اگر مردم پول خود را در بانک بگذارند، ارزش آن پس از ۶ ماه یا یک سال پایین می آید. این ها واقعیات تلخی است. پزشکیان با اذعان به نقش دولت در تورم کنونی و افزایش قیمت ها گفت: امروز در دولت تلاش می کنیم هزینه های خود را کنترل کنیم، زیرا یکی از عوامل تورم و مشکلات موجود، خود دولت است. تلاش می کنیم تا حد امکان ساختار خود را کنترل کرده و از گسترش های غیرضروری جلوگیری کنیم. رئیس دولت چهاردهم خطاب به حاضران اظهار داشت: از شما استادان، دانشمندان و خبرگان خواهش می کنم برای برون رفت از وضعیت فعلی، راهکارهای مشخص ارائه دهید. پزشکیان با بیان اینکه ما وعده افزایش رقم کالا برگ را داده بودیم، گفت: مبلغ کالا برگ بر اساس تورم باید اصلاح شود. ما با وزیر اقتصاد و رئیس بانک مرکزی بحث می کنیم تا این رقم را افزایش دهند.

این موضوع نشان می دهد محاسبات

یادداشت

تورم با نرخ سود بانکی

مهار نمی شود

مهدی رباطی
کارشناس اقتصادی

استفاده از ابزار نرخ بهره بانکی در شرایط اقتصادی امروز ایران، به تنهایی برای کنترل تورم مناسب و مؤثر نیست. این ابزار در اقتصادهای عادی می تواند بخشی از راه حل باشد؛ اما در ایران، به دلایل ساختاری، انتقال ضعیف سیاست پولی و مشکلات ریشه ای، کارایی محدودی دارد و حتی می تواند عوارض جانبی جدی ایجاد کند. در چارچوب های متعارف اقتصاد کلان، مانند مدل های نیوکینزی یا قاعده تیلور، بانک مرکزی با افزایش نرخ بهره اسمی، نرخ بهره واقعی را بالا می برد. این اقدام تقاضای کل، شامل مصرف و سرمایه گذاری، را کاهش می دهد و انتظارات تورمی را مهار می کند. همچنین در اقتصادهای باز، با تقویت پول ملی، تورم وارداتی را کاهش می دهد. بسیاری از بانک های مرکزی دنیا، مانند فدرال رزرو یا بانک مرکزی اروپا، از این ابزار برای کنترل تورم تقاضامحور استفاده کرده اند.

اما چرا این سیاست در شرایط امروز ایران مناسب نیست؟ اقتصاد ایران ویژگی هایی متفاوت دارد. نرخ تورم سالانه در اسفند ۱۴۰۴ حدود ۵۰ درصد، تورم نقطه به نقطه در اردیبهشت امسال ۷۷ درصد، و تورم مواد غذایی حتی بالای ۱۰۰ درصد است. نرخ سود بانکی، اعم از تسهیلات و سپرده، در سطح ۲۳ درصد ثابت مانده، در حالی که تورم بسیار بالاتر است. در نتیجه، نرخ بهره واقعی در سطح منفی ۲۷ درصد یا پایین تر قرار دارد. این وضعیت نه تنها تورم را کنترل نمی کند، بلکه آن را تشدید می کند. دلایل اصلی ناکارآمدی این سیاست عبارت اند از:

غلبه مالی: کسری بودجه دولت عمدتاً از طریق استقراض از بانک مرکزی یا سیستم بانکی، یعنی پول سازی، تأمین می شود. افزایش نرخ بهره هزینه استقراض دولت را بالا می برد و ممکن است به چاپ پول بیشتر منجر شود. مطالعات صندوق بین المللی پول و تحقیقات داخلی نشان می دهد کسری بودجه و رشد نقدینگی از عوامل اصلی تورم هستند.

تورم فشار هزینه و سمت عرضه: کاهش ارزش ریال، به دلیل رشد نقدینگی و تحریم ها، تورم وارداتی را بالا می برد. تحریم ها باعث شوک عرضه، کمبود و افزایش هزینه تولید می شوند؛ بنابراین، افزایش نرخ بهره تقاضا را سرکوب می کند، اما ریشه های سمت عرضه را حل نمی کند و ممکن است رکود ایجاد کند.

مکانیسم انتقال ضعیف سیاست پولی: سیستم بانکی با مشکلات ساختاری مواجه است. از سوی دیگر، نرخ های بهره دستوری و سقف های نرخ سود، مکانیسم بازار را مختل کرده اند. بخش غیررسمی و دلاریزه شده اقتصاد نیز از تغییرات نرخ بهره رسمی تأثیر کمی می پذیرد.

مردم و فعالان اقتصادی، به دلیل تجربه های گذشته، انتظار تداوم تورم بالا دارند و افزایش نرخ بهره بدون اصلاحات ساختاری، انتظارات را تغییر نمی دهد. شواهد تجربی در ایران، از جمله مطالعات صندوق بین المللی پول، نشان می دهد استهلاک نرخ ارز، یعنی کاهش تدریجی ارزش ریال، کسری بودجه و تحریم ها، به ویژه کاهش صادرات نفت، مهم ترین عوامل تورم هستند.

با این حال، رشد نقدینگی در بلندمدت تأثیرگذار است. پول سازی و کسری بودجه در هر دو افق زمانی تورمزا هستند. تحقیقات داخلی نیز نشان می دهد تغییر نرخ بهره تأثیر محدودی بر تورم دارد و گاهی حتی با افزایش تورم همراه بوده است. در اقتصادهایی مانند ایران امروز، با غلبه مالی، شوک های عرضه، تحریم و ضعف نهادی، ابزار نرخ بهره به تنهایی مناسب و کافی نیست. تجربه کشورهای مشابه، مانند برخی اقتصادهای آمریکای لاتین در دهه های گذشته، نشان می دهد بدون اصلاحات مالی و ساختاری، سیاست پولی انقباضی صرفاً هزینه بر است. راه حل پایدار، بسته ای هماهنگ از سیاست های مالی، پولی و ساختاری است. نرخ بهره می تواند بخشی از بسته سیاستی باشد، اما نه ابزار اصلی یا تنها ابزار. برای اثرگذاری این سیاست، باید اصلاحات مالی شامل کاهش کسری بودجه غیرنفتی، افزایش درآمدهای مالیاتی پایدار و کاهش تدریجی یارانه های ناکارآمد همراه با جبران هدفمند انجام شود. همچنین باید استقلال بانک مرکزی تقویت، نرخ های دستوری به تدریج حذف، بازار ارز بهتر مدیریت، بهره وری بهبود، وابستگی به واردات کاهش و بخش خصوصی تقویت شود. در کوتاه مدت، افزایش شدید نرخ بهره بدون این اصلاحات احتمالاً رکود عمیق تر، بیکاری بیشتر و فشار بر سیستم بانکی ایجاد می کند، بدون آنکه تورم را به طور پایدار پایین بیاورد.

علت گرانی، سیاست ارزی دولت است

غلامرضا نوری قزلجه،
وزیر جهاد کشاورزی؛

یکی از دلایل افزایش

قیمت ها در بازار،

در حوزه کالاهای

اساسی، اصلاح

ارزی بود که در

دی ماه انجام شد.

در تخصیص ارز

ترجیحی انحرافات

وجود داشت که

موجب می شد منابع

تخصیص یافته

به طور کامل به دست

مردم نرسد. در طرح

جدید تلاش شد تا

آخرین ریال منابع

پیش بینی شده

مستقیماً در قالب

کالا برگ به حساب

مردم واریز شود و

در همین راستا، برای

همه ایرانیان مبلغ

یک میلیون تومان

واریز شد؛ بنابراین

بخشی از افزایش

قیمت ها ناشی از

اجرای این اصلاحات

بوده است. در این

شرایط، قیمت های

جهانی نیز افزایش

یافت؛ به طوری که

مجموعه ای از عوامل

ناشی از شرایط

جنگی بر قیمت ها

اثر گذاشت. هزینه

تأمین کالا در خارج از

کشور افزایش یافت و

شرایط تحویل کالا نیز

تغییر کرد.

انتقاد پزشکیان از دولت روحانی

وی با انتقاد از سیاست های ارز ترجیحی، تخصیص منابع ارزی به انتهای زنجیره مصرف را سیاستی درست ارزیابی کرد و گفت: «اختصاص ارز ترجیحی رانت ایجاد کرده بود. این سیستم ارزیابی بود، نه مدیریت منابع ارزی.» در واقع مسعود پزشکیان از دولت حسن روحانی انتقاد کرد؛ دولتی که در ۲۰ فروردین سال ۱۳۹۷ ارز ترجیحی را در اقتصاد ایران پایه گذاری کرد که از آن با عنوان «دلار جهانگیری» یاد می شد. در همان ایام که هنوز آمریکا از برجام خارج نشده بود، دولت روحانی از طریق معاون اول خود، اسحاق جهانگیری، نرخ ارز را ۴۲۰۰ تومان اعلام کرد و گفت به همه کالاها ارز با این نرخ داده می شود.

تالار شیشه ای

اصلاح بازار سهام در آخرین روز بهار

بازار سهام دیروز (یکشنبه ۳۱ خرداد ۱۴۰۵) پس از چند هفته صعود، قریزپوش شد و وارد فاز اصلاحی شد. معاملات بازار با فشار فروشندگان آغاز شد. در پایان معاملات، ۶۴۲ نماد قریزپوش در مقابل ۱۹۵ نماد سیزپوش قرار گرفتند که نشان می دهد ۷۷ درصد بازار با لباس سرخ به خط پایان رسید. حقیقی ها بیش از ۶۳۰۰ میلیارد تومان پول از بازار خارج کردند. شاخص کل بورس تهران دیروز با کاهش ۳۴ هزار و ۲۰۴ واحدی (۰.۶۶ درصد) به ۵ میلیون و ۱۲۵ هزار و ۹۸۰ واحد رسید و کانال ۵.۲ میلیون واحد را از دست داد. شاخص کل هم وزن با افت ۱۰ هزار و ۹۷۴ واحدی در محدوده یک میلیون و ۳۴۲ هزار و ۳۴ واحد ایستاد. شاخص کل فرابورس نیز با افت ۳۱۱ واحدی (۰.۸ درصد) به ۳۸ هزار و ۷۶۹ واحد رسید. ارزش کل معاملات خرد سهام و صندوق های سهامی و پایانی (TAL) به ۵۲ هزار و ۵۱۸ میلیارد تومان رسید. حجت الله صیدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، درباره وضعیت فعلی بازار سرمایه گفت: «بازار در حال تعادل است؛ به این معنا که یک سری از نمادها مثبت هستند و برخی نمادها در حال استراحت اند.» او این حالت را مطلوب و نرمال دانست و ابراز امیدواری کرد که با آگاهی سهامداران و تجزیه و تحلیل هایی که انجام می دهند، بازار با همین روند روان به فعالیت خود ادامه دهد. وی همچنین افزود با عرضه های اولیه ای که خواهیم داشت، بازار بزرگتری شکل خواهد گرفت. صیدی اعلام کرد: افزایش دامنه نوسان در دستور کار قرار دارد، اما منتظر ثبات بازار هستیم؛ بنابراین مقدمات آن در حال انجام است.

بین الملل

اکثر آمریکایی‌ها از نحوه مدیریت جنگ علیه ایران توسط ترامپ ناراضی‌اند

نتایج تازه‌ترین نظرسنجی مشترک مرکز افکارسنجی آسوشیتدپرس و نورک نشان می‌دهد اکثریت آمریکایی‌ها از نحوه مدیریت دونالد ترامپ در قبال جنگ علیه ایران رضایت ندارند و بیش از نیمی از آنان معتقدند اقدام نظامی واشنگتن علیه ایران بیش از حد ادامه یافته است. بر اساس این نظرسنجی، ۶۵ درصد از بزرگسالان آمریکایی از عملکرد ترامپ در مسائل مربوط به ایران ناراضی‌اند. این نارضایتی عمدتاً در میان دموکرات‌ها و مستقل‌ها متمرکز است، اما ۲۸ درصد از جمهوری خواهان نیز رویکرد او را نامناسب دانسته‌اند.

این نظرسنجی نشان می‌دهد تنها حدود یک‌سوم آمریکایی‌ها عملکرد ترامپ در قبال ایران را تأیید می‌کنند. همچنین ۵۳ درصد پاسخ‌دهندگان گفته‌اند اقدام نظامی آمریکا علیه ایران «بیش از حد» پیش رفته است؛ هرچند این رقم نسبت به نظرسنجی ماه مارس اندکی کاهش یافته است. همزمان با اجرای این نظرسنجی، ترامپ از دستیابی به توافق با ایران خبر داد. بر اساس این توافق، تهران می‌تواند صادرات نفت خود را از سر بگیرد، تنگه هرمز برای مدت دو

ماه بدون دریافت عوارض باز می‌شود، مذاکرات درباره برنامه هسته‌ای از سر گرفته خواهد شد و ایران متعهد می‌شود ذخایر اورانیوم با غنای بالا را رقیق کند. این نظرسنجی همچنین نشان می‌دهد تنها ۳۴ درصد آمریکایی‌ها از نحوه مدیریت ترامپ در قبال رژیم صهیونیستی و نیز حدود یک‌سوم از عملکرد او در حوزه اقتصاد رضایت دارند.

یادداشت

فروپاشی در قلب تل‌آویو

علیرضا خوش‌نویس
روزنامه‌نگار

در حالی که دستگاه تبلیغاتی بنیامین نتانیاهو تلاش دارد تصویری پیروزمندانه از تقابل‌های اخیر ارائه دهد، نظرسنجی‌های جدید منتشرشده در رسانه‌های خود رژیم صهیونیستی از واقعیتی متفاوت حکایت دارد؛ واقعیتی که از شکست روایت رسمی در برابر داده‌های میدانی و اجتماعی خبر می‌دهد.

بر اساس نتایج نظرسنجی‌ای که با مشارکت ۳۶۴۴ نفر از افراد بالای ۱۷ سال و با حاشیه خطای ۲.۲ درصد انجام شده، ۹۲.۱ درصد از اسرائیلی‌ها معتقدند که در جنگ اخیر و توافق دیپلماتیک با واشنگتن، این جمهوری اسلامی ایران بوده که پیروز بلامنازع میدان شده است. این رقم نشان می‌دهد که در افکار عمومی اسرائیل، نوعی اجماع قابل توجه درباره برتری تهران در این تقابل شکل گرفته است.

این برداشت تنها به فضای رسانه‌ای محدود نیست و به تحولات میدانی نیز بازمی‌گردد. اصابت موشک‌های بالستیک به مناطق حساس از جمله آراد و دیمونا و وارد آمدن خسارت به برخی مراکز غیرنظامی، از جمله نهادهای حمایت از جوانان آسیب‌پذیر، هزینه‌های انسانی و اجتماعی جنگ را بر جسته کرده است. در همین چارچوب، ۸۲.۹ درصد از پاسخ‌دهندگان گفته‌اند امنیت راهبردی اسرائیل در نتیجه این کارزار به شدت تضعیف شده و ۸۶ درصد نیز نتایج نهایی تقابل نظامی را کاملاً منفی ارزیابی کرده‌اند.

از سوی دیگر، فاصله میان روایت رسمی نتانیاهو و ادراک عمومی جامعه به وضوح افزایش یافته است. در حالی که نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی از دستاوردهای بزرگ و دفع تهدیدهای وجودی سخن می‌گوید، ۷۲.۵ درصد از افکار عمومی این ادعاها را غیرواقعی دانسته‌اند. همچنین ۸۷.۸ درصد بر این باورند که ماشین نظامی و سیاسی اسرائیل در تحقق اهداف راهبردی خود کاملاً ناکام مانده یا تنها بخشی اندک از اهداف را محقق کرده است.

نارضایتی از عملکرد شخص نتانیاهو نیز قابل توجه است. ۵۶.۴ درصد از پاسخ‌دهندگان، نحوه مدیریت او در این کارزار را ضعیف و عملاً شکست‌خورده توصیف کرده‌اند. این وضعیت نشان می‌دهد که لفاظی‌های پیروزمندانه دولت در برابر واقعیت‌های میدانی و هزینه‌های تحمیل‌شده، اثر خود را از دست داده و بحران اعتماد به رهبری سیاسی در اسرائیل تشدید شده است.

در عین حال، وضعیت جبهه شمال همچنان ناپایدار باقی مانده است. با وجود خستگی اجتماعی ناشی از تنش‌های اخیر، ۴۸.۲ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی خواهان ازسرگیری عملیات نظامی گسترده علیه حزب‌الله هستند؛ حتی اگر چنین رویکردی به تشدید تنش با ایالات متحده و ورود به تقابل سیاسی مستقیم با دونالد ترامپ منجر شود.

در مجموع، این داده‌ها نشان می‌دهد که جنگ اخیر نه تنها دستاوردی قانع‌کننده برای اسرائیل نداشته، بلکه در سطح افکار عمومی به تضعیف احساس امنیت، کاهش اعتماد به رهبری سیاسی و تقویت تصور برتری طرف مقابل انجامیده است. از این منظر، پیامدهای این درگیری فراتر از عرصه نظامی رفته و به حوزه مشروعیت سیاسی و انسجام اجتماعی نیز سرایت کرده است.

آثار بسته شدن مجدد تنگه هرمز خود را نشان می‌دهد

پیام روشن قدرت ایران در سواحل مدیترانه

آتش‌بس در لبنان پس از افزایش فشارهای میدانی و شکل‌گیری معادلات جدید قدرت، بار دیگر نشان داد که رژیم صهیونیستی در برابر زبان قدرت و مقاومت ناچار به عقب‌نشینی است؛ اما همزمان تداوم حملات این رژیم به فلسطین و یورش به مناطق مختلف کرانه باختری ثابت کرد که تل‌آویو همچنان مسیر تجاوز و نقض تعهدات را دنبال می‌کند. پیام روشن تحولات اخیر این است: تنها بازدارندگی واقعی می‌تواند ماشین جنگی رژیم صهیونیستی را متوقف کند.

این باشد که فقط بمباران‌ها قطع شود. آتش‌بس واقعی زمانی معنا پیدا می‌کند که رژیم اشغالگر به مرزهای تعیین‌شده بازگردد و نیروهای خود را از جنوب لبنان خارج کند. همان‌طور که مقام‌های جمهوری اسلامی ایران نیز تأکید کرده‌اند، ادامه حضور نظامی اسرائیل در خاک لبنان نمی‌تواند نشانه پایان درگیری و تجاوز باشد بلکه زمینه‌ساز دور جدیدی از تنش‌ها خواهد بود.

تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که رژیم صهیونیستی تنها زمانی عقب‌نشینی می‌کند که هزینه ادامه تجاوز برایش بالا برود. به همین دلیل حفظ ابزارهای بازدارندگی و اهرم‌های فشار برای جلوگیری از تکرار حملات، یک ضرورت است. هرگونه تصور اینکه با یک آتش‌بس موقت، تهدیدها برای همیشه پایان یافته‌اند، خطایی محاسباتی خواهد بود. ایران باید از اهرم‌های خود همچون تنگه هرمز برای عقب‌نشینی رژیم استفاده کند. چه بسا که آمادگی برای هدف قرار دادن رژیم منحوس صهیونیستی نیز باید در دستور کار باشد. منطقه امروز شاهد یک واقعیت مهم است. اینکه مقاومت ملت‌ها و ایستادگی در برابر تجاوز، معادلاتی را تغییر داده که سال‌ها با حمایت قدرت‌های غربی تثبیت شده بود. مشخص شده است که رژیم صهیونیستی و آمریکا تنها زمانی متوقف می‌شوند که با هزینه و پاسخ متناسب روبه‌رو شوند.

کشورمان برای دستیابی به پیروزی نهایی باید این موضوع را متوجه آمریکا و رژیم صهیونیستی بکند که هر تجاوز تازه‌ای، واکنش تازه‌ای به دنبال خواهد داشت و معادله منطقه دیگر مانند گذشته یک طرفه نخواهد بود.

رژیم صهیونیستی و حامیان آمریکایی آن داشت. تل‌آویو باید بداند که تجاوز، اشغال و تهدید ملت‌های منطقه بدون پاسخ باقی نمی‌ماند و هر اقدامی علیه جبهه مقاومت، پیامدهای خود را خواهد داشت.

اما در همین حال، مجدد شاهد نقض بند اول تفاهم نامه با آمریکا هستیم. روز گذشته در حالی که سخن از آتش‌بس و پایان درگیری‌ها مطرح بود، بخش‌هایی از فلسطین هدف حملات رژیم صهیونیستی قرار گرفت و منابع فلسطینی از یورش نظامیان اسرائیلی به مناطقی همچون نابلس و اریحا خبر دادند. این یعنی رژیمی که در برابر فشار مقاومت مجبور به عقب‌نشینی در یک جبهه می‌شود، تلاش می‌کند در جبهه‌ای دیگر با ادامه تجاوز، تصویر قدرت خود را حفظ کند. حمله اسرائیل به فلسطین، نقض آشکار بند اول تفاهمی است که بر توقف جنگ و پایان اقدامات خصمانه تأکید دارد. اگر در بند نخست یادداشت تفاهم ادعایی بر پایان فوری و دائمی جنگ در تمامی جبهه‌های مقاومت، از جمله لبنان، تأکید شده و طرف‌ها متعهد به خودداری از اقدامات خصمانه و استفاده از زور شده‌اند، روشن است که تعرض به مردم و مقاومت فلسطین نمی‌تواند از این چارچوب جدا باشد. فلسطین نیز بخشی از مسئله مقاومت منطقه است و هرگونه تجاوز به آن، پیامدهای خود را خواهد داشت.

آتش‌بس در لبنان نیز نباید محدود به

احسان میرباقری
روزنامه‌نگار

بسته شدن تنگه هرمز و اعلام آتش‌بس توسط نخست‌وزیر جنایتکار صهیونیستی مجدد نشان داد که همچنان زبان زور و قدرت است که می‌تواند قواعد بازی را تغییر دهد. پس از بسته شدن تنگه هرمز و افزایش فشار از سمت ایران، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی ناگهان برقراری آتش‌بس را در لبنان اعلام کرد. این تغییر موضع، بیش از هر چیز نشان‌دهنده واقعیتی است که دشمنان مقاومت سال‌ها تلاش کرده‌اند پنهان کنند: زبان زور را فقط با زبان قدرت می‌توان پاسخ داد. چه بسا اگر این اقدام ایران در بسته شدن تنگه هرمز نبود و ایران موضع قاطع خود را اعمال نمی‌کرد، همچنان لبنان زیر آتش صهیونیست‌ها بود.

اقدام ایران در حمایت از لبنان مظلوم و حزب‌الله مقاومت، پیامی روشن برای

توقف بمباران، آتش‌بس پوشالی

آتش‌بس در لبنان نباید محدود به این باشد که فقط بمباران‌ها قطع شود. آتش‌بس واقعی زمانی معنا پیدا می‌کند که رژیم اشغالگر به مرزهای اشغالی گذشته بازگردد و نیروهای خود را از جنوب لبنان خارج کند. همان‌طور که مقام‌های جمهوری اسلامی ایران نیز تأکید کرده‌اند، ادامه حضور نظامی اسرائیل در خاک لبنان نمی‌تواند نشانه پایان درگیری و تجاوز باشد بلکه زمینه‌ساز دور جدیدی از تنش‌ها خواهد بود.

یادداشت

آمریکا چه می‌گوید؟
پزشکیان چه می‌شنود؟حسین خوشبخت
روزنامه‌نگار

آنچه در هفته‌های اخیر از سوی رئیس‌جمهور درباره آمریکا و توافقات اخیر مطرح شده نشانه یک شکاف نگران‌کننده میان واقعیت‌های موجود و روایت رسمی دولت از رفتار غرب است. مسعود پزشکیان در سخنرانی‌های اخیر خود از به رسمیت شناخته شدن حقوق ملت ایران توسط آمریکا، بازگشت منابع مالی بلوکه‌شده و حل شدن بخش مهمی از اختلافات سخن گفته است. او حتی منتقدان روند مذاکرات را در کنار نتانیاهو و سلطنت‌طلبان قرار داده و چنین القا کرده که مخالفت با روند موجود، مخالفت با منافع ملی است. اما پرسش اساسی اینجاست: آیا واقعاً آمریکا همان تصویری را ارائه می‌کند که رئیس‌جمهور ایران از آن سخن می‌گوید؟

واقعیت دقیقاً برعکس است. تنها ساعاتی پس از اعلام توافق، جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا، تصریح کرد که ایران تا زمان اجرای کامل تعهدات مورد نظر واشنگتن، به هیچ منابع مالی جدیدی دسترسی نخواهد داشت. او همچنین رفع فشارها را مشروط به تغییر رفتار جمهوری اسلامی، محدودسازی برنامه هسته‌ای و بازنگری در سیاست‌های منطقه‌ای ایران دانست. مهم‌تر از آن، ونس آشکارا از امکان حملات مجدد نظامی علیه ایران سخن گفت. او روز گذشته و دقایقی قبل از شروع مذاکرات هم از لزوم تغییر رفتار ایران گفت. موضعی که نشان می‌دهد حتی در روایت آمریکایی‌ها نیز توافق به معنای پایان تقابل نیست. تقابل تاجایی جدی است که ترامپ روز گذشته حتی یک جمله از پزشکیان را هم تاب نیاورد و در پاسخ به صحبت رئیس‌جمهور که از حق غنی‌سازی ایران سخن کرده بود ایران را به اشغال تهدید کرد و گفت باید حرف‌هایش را اصلاح کند و مراقب صحبت‌هایش باشد!

تجربه برجام نیز هنوز از حافظه تاریخی ملت ایران پاک نشده است. دولت وقت با وعده رفع تحریم‌ها و گشایش اقتصادی توافقی را امضا کرد که رهبر انقلاب بارها نسبت به بدعهدی آمریکا در آن هشدار داده بودند. نتیجه چه شد؟ آمریکا از توافق خارج شد، تحریم‌ها بازگشت و حتی شدیدتر از گذشته اعمال شد. اکنون همان الگوی خوش‌بینی بار دیگر در حال بازتولید است؛ با این تفاوت که این بار طرف آمریکایی حتی زحمت پنهان کردن اهداف خود را هم به خود نمی‌دهد. مسئله امروز صرفاً دفاع از یک توافق نیست؛ مسئله، نوع نگاه به دشمنی است که همزمان از تحریم، تهدید نظامی، محدودسازی توان دفاعی و تغییر رفتار جمهوری اسلامی سخن می‌گوید. وقتی واشنگتن آشکارا از فشار بیشتر حرف می‌زند، اما در تهران از پایان اختلافات و خیرخواهی آمریکا سخن گفته می‌شود، نمی‌توان این وضعیت را صرفاً خوش‌بینی سیاسی نامید.

این یک خطای محاسباتی خطرناک است؛ خطایی که اگر اصلاح نشود، ممکن است هزینه‌های آن بسیار سنگین‌تر از اشتباهات گذشته باشد. تاریخ نشان داده است که ایران بیش از آنکه از دشمنانش ضربه بخورد، از اشتباه محاسباتی برخی مدیرانی آسیب دیده که تهدید را ندیده‌اند یا نخواستند ببینند. متأسفانه رئیس‌جمهور امروز در مرکز این خطای محسباتی قرار دارد.

دیدار
ناامیدکننده

هیات ایرانی درحالی مذاکرات مستقیم را پذیرفته است که ابهامات جدی بر سر آن سنگینی می‌کند. طرف آمریکایی نه تنها تفاهم‌نامه‌ای که امضای آن خشک نشده است را اجرا نمی‌کند بلکه صراحتاً و با افتخار آن را نقض می‌کند و با تهدیدهای پی‌درپی از تهدید رئیس‌جمهور ایران تا تهدید به گروگان‌گرفتن تیم مذاکره‌کننده و جلوگیری از بازگشت آنها به تهران را در دستور کار قرار داده است. این همان مذاکراتی است که رهبری انقلاب آن را علی‌الاصول قبول نداشته‌اند و امام شهید این روند را غیرشرافتمندانه و غیرعقلانه می‌دانستند.

همزمان با دیدار فاجعه بار هیات ایرانی با معاون رئیس‌جمهور آمریکا، ترامپ ایران را با بدترین الفاظ تهدید کرد

مذاکره زیر آتش تهدید

آمریکا در تفاهم اسلام‌آباد برگزار شده است، از واشنگتن صدای تهدید، فشار و حتی تعیین تکلیف برای ایران به گوش می‌رسد.

در حالی که هیأت ایرانی در بورگن اشتوک سوئیس پای میز مذاکره نشست و مقامات دولتی تأکید می‌کنند این نشست صرفاً برای پیگیری اجرای تعهدات

محسن فرهمند

روزنامه‌نگار

تنها چند روز از امضای تفاهم‌نامه اسلام‌آباد گذشته است؛ سندی که در بند نخست آن، ایران و آمریکا متعهد شده‌اند از تهدید یا استفاده از زور علیه یکدیگر خودداری کنند. با این حال، دونالد ترامپ از همان ساعات آغاز مذاکرات، نه تنها به این تعهد پایبند نماند بلکه مجموعه‌ای از تهدیدهای کم‌سابقه را علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح کرد.

رئیس‌جمهور آمریکا در واکنش به سخنان رئیس‌جمهور ایران درباره تداوم غنی‌سازی، با ادبیاتی توهین‌آمیز گفت: «بهتر است مواظب حرف‌هایش باشد. بهتر است خود را اصلاح کند، وگرنه ما بقیه کشور را تصاحب خواهیم کرد.»

او در پیام دیگری نیز ایران را به حمله نظامی مجدد تهدید کرد و مدعی شد اگر ایران مانع اقدامات نیروهای همسویا خود در لبنان نشود، آمریکا «ضربه‌ای شدیدتر از گذشته» وارد خواهد کرد.

اما شاید عجیب‌ترین بخش ماجرا، اظهارات ترامپ در گفت‌وگو با فاکس نیوز بود؛ جایی که گفت: «اگر ایران تنگه هرمز را ببندد، مذاکره‌کنندگان ایرانی نمی‌توانند به کشورشان بازگردند.»

این جمله در هر چارچوبی تفسیر شود، یک واقعیت را تغییر نمی‌دهد؛ طرف آمریکایی همزمان با حضور هیأت ایرانی در سوئیس، زبان تهدید را کنار نگذاشته است. پرسش اینجاست که اگر واشنگتن حتی حاضر نیست چند روز پس از امضای تفاهم و در لحظه مذاکرات، بند نخست همان سند را رعایت کند، مبنای ادامه این روند چیست؟

مذاکره در حالی که تعهدات اجرا نشده است

اما موضوع فقط تهدیدهای ترامپ نیست. بر اساس اظهارات رسمی مقامات دولتی مانند سخنگوی وزارت امور خارجه، ورود به مذاکرات توافق‌ناهایی و هسته‌ای منوط به اجرای بندهای ۱، ۴، ۵، و ۱۱ تفاهم اسلام‌آباد است. بقائنی صراحتاً گفته است که بدون اجرای این مفاد، به‌ویژه بند نخست درباره خاتمه جنگ در همه جبهه‌ها از جمله لبنان، ورود به مرحله مذاکرات نهایی امکان‌پذیر نیست.

اما واقعیت میدانی چه می‌گوید؟ حملات رژیم صهیونیستی به لبنان ادامه دارد، معافیت‌های نفتی وعده داده شده هنوز به شکل عملی اجرا نشده است، دسترسی کامل ایران به دارایی‌های بلوکه‌شده نیز محقق نشده است و به عبارت دیگر، همان شروطی که طبق تفاهم‌نامه باید پیش از آغاز مرحله بعدی مذاکرات اجرا می‌شد، هنوز تحقق پیدا نکرده است. با این وجود، هیأت‌های دو طرف در سوئیس حضور دارند و گفت‌وگوها برگزار شد! همین مسئله موجب شده این سؤال در فضای سیاسی کشور مطرح شود که آیا روند کنونی با مفاد تفاهم اسلام‌آباد انطباق کامل دارد یا خیر؟

بای پرونده هسته‌ای دوباره به میان آمد؟
یکی از مهم‌ترین ابهامات مربوط به دستورکار مذاکرات است. طی روزهای گذشته برخی حامیان روند مذاکرات تأکید می‌کردند نشست سوئیس صرفاً به موضوع اجرای تفاهم، لبنان و مسائل منطقه‌ای اختصاص دارد و پرونده هسته‌ای در دستور کار قرار ندارد. اما گزارش شبکه سی‌ان‌ان روایت متفاوتی ارائه می‌کند. براساس این گزارش، مذاکرات ایران و آمریکا در سوئیس با تمرکز بر سه موضوع اصلی برگزار شده است: جنگ لبنان، تنگه هرمز و ذخایر هسته‌ای ایران.

اگر این گزارش صحیح باشد، پرسش مهمی مطرح می‌شود؛ چگونه موضوع ذخایر هسته‌ای ایران به یکی از محورهای مذاکرات تبدیل شده است، در حالی که مقامات ایرانی تأکید داشتند نشست فعلی صرفاً برای پیگیری اجرای تعهدات طرف مقابل برگزار می‌شود؟

این سؤال زمانی جدی‌تر می‌شود که بدانیم ورود به مذاکرات درباره توافق نهایی طبق بند ۱۳ تفاهم‌نامه، منوط به اجرای پیش‌شرط‌های مشخصی بوده است؛ پیش‌شرط‌هایی که هنوز محل مناقشه هستند.

رد پای بازیگر بدنام در بورگن اشتوک

حضور رافائل گروسی نیز بر ابهامات افزوده است. پیش از آغاز مذاکرات، برخی رسانه‌ها و حامیان روند گفت‌وگوها در داخل ایران تأکید داشتند سفر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به سوئیس

از اسلام‌آباد تا ژنو؛ فاصله تعهدات و واقعیت‌ها
نشست ژنو قرار بود آزمونی برای سنجش میزان پایبندی آمریکا به تفاهم اسلام‌آباد اما اکنون پابندی تیم مذاکره‌کننده ایرانی نیز زیر سؤال رفته و مشخص نیست چرا بدون توجه به تفاهم روسای جمهوری دو کشور بدون آنکه تعهدات آمریکا اجرایی شود وارد مرحله جدیدی از مذاکرات شده‌اند.

از یک سو، واشنگتن هنوز تعهدات اصلی خود درباره لبنان، تحریم‌ها و دارایی‌های ایران را به طور کامل اجرا نکرده است. از سوی دیگر، رئیس‌جمهور آمریکا و برخی مقامات دولت او همچنان از ادبیات تهدید استفاده می‌کنند؛ ادبیاتی که آشکارا با روح تفاهم‌نامه در تعارض است. در همین حال، گزارش‌های رسانه‌ای از طرح موضوعات هسته‌ای در مذاکرات حکایت دارد و حضور رافائل گروسی در محل مذاکرات نیز بر این گمانه‌ها افزوده است.

مجموع این شواهد باعث شده این پرسش در فضای سیاسی کشور پررنگ شود که آیا نشست بورگن اشتوک صرفاً جلسه‌ای برای مطالبه اجرای تعهدات آمریکاست یا اینکه عملاً مقدمات ورود به مذاکراتی فراتر از چارچوب اعلام‌شده در حال شکل‌گیری است؟

آنچه تاکنون مشخص است این است که مذاکرات ژنونه در فضایی مبتنی بر اعتمادسازی، بلکه زیر سایه تهدیدهای مکرر واشنگتن آغاز شده؛ تهدیدهایی که خود نخستین تعهد آمریکادر تفاهم اسلام‌آباد را زیر سؤال برده‌اند.

وقتی گیشه منتظر

بازگشت تماشاگر است

سعید مصباح
روزنامه‌نگار

سینمای ایران بهار امسال را با آماری پشت سر گذاشت که بیش از هر چیز، تصویری از شرایط عمومی جامعه ارائه می‌دهد. کاهش چشمگیر تعداد تماشاگران و افت محسوس فروش، صرفاً یک اتفاق اقتصادی برای صنعت سینما نیست؛ بلکه نشانه‌ای از تغییر اولویت‌های مخاطبی است که در ماه‌های اخیر بیش از آنکه به تفریح فکر کند، درگیر نااطمینانی‌های اجتماعی و سیاسی بوده است.

نگاهی به آمار اکران نشان می‌دهد حتی پر فروش‌ترین فیلم‌های روی پرده نیز نتوانسته‌اند به اعداد و ارقامی برسند که تا همین سال گذشته عادی تلقی می‌شد. فاصله چند میلیونی تعداد تماشاگران نسبت به بهار سال قبل، آن‌قدر بزرگ است که نمی‌توان آن را تنها با ضعف فیلم‌ها یا تغییر سلیقه مخاطب توضیح داد. شرایط خاص کشور، تعویق برخی اکران‌ها و احتیاط طبیعی مردم برای حضور در فضاهای عمومی، هر کدام سهمی در این افت داشته‌اند.

از سوی دیگر، آغاز دهه محرم و توقف نمایش فیلم‌های کمدی نیز دست‌کم برای یک هفته، موتور اصلی فروش سینماها را خاموش می‌کند. در سال‌های اخیر، بخش عمده درآمد گیشه بردوش آثار کمدی بوده و حذف موقت آن‌ها، فشار مضاعفی بر سالن‌داران وارد خواهد کرد. البته این وقفه، سنتی همیشگی در تقویم اکران است، اما امسال در شرایطی رخ می‌دهد که سینما پیش از آن نیز روزهای کم‌روفتی را پشت سر گذاشته است.

با این حال، تجربه سال‌های گذشته نشان داده که گیشه سینما بیش از هر چیز به «حال جامعه» وابسته است. هر زمان فضای عمومی آرام‌تر شده و مردم احساس امنیت و ثبات بیشتری کرده‌اند، سالن‌ها نیز دوباره جان گرفته‌اند. بنابراین شاید مهم‌ترین سرمایه سینمای ایران در ماه‌های پیش رو، نه صرفاً فیلم‌های تازه، بلکه بازگشت همان حس اطمینانی باشد که مخاطب را برای خرید بلیت و نشستن روی صندلی سینما ترغیب می‌کند.

اکنون امید اصلی فعالان این حوزه به نیمه دوم تابستان دوخته شده است؛ زمانی که هم فیلم‌های جدید فرصت اکران پیدا می‌کنند و هم شاید شرایط کشور به سمتی برود که مردم دوباره سینما را به عنوان یکی از نخستین گزینه‌های تفریح و فرهنگ انتخاب کنند. اگر چنین شود، رکود امروز می‌تواند تنها یک وقفه موقت باشد؛ اما اگر فاصله مخاطب با سالن‌های سینما ادامه پیدا کند، جبران این شکاف آسان نخواهد بود.

پخش برنامه‌های کمدی به بهانه جام جهانی در دهه نخست ماه محرم بخش دیگری از تکمیل پازل عادی‌سازی است

هویت‌زدایی از ایران اسلامی با اسم رمز احترام به سلیقه!

مردم تغییر می‌دادند و یا حتی تعطیل می‌کردند. در این ایام، پخش سریال‌های مناسبیتی در دستور کار قرار می‌گرفت و چهره صداوسیما ولو سطحی و دکوراتیو، عاشورایی و حسینی می‌شد

یادش بخیر روزگاری را که حرمت خون امام حسین (ع) و یارانش در کربلا حداقل به صورت ظاهری نگه داشته می‌شد و قاطبه متولیان امور فرهنگی با ورود به ماه محرم، روال عادی کارشان را به دلیل احترام به اعتقادات

ایمان عظیمی
روزنامه‌نگار

البته اکنون هم می‌توان ردی از این رویکرد را -نه به قوت گذشته- در سازمان مشاهده کرد، ولی مسئله اصلی و اساسی در این میان عدم علاقه پلتفرم‌ها برای احترام به اعتقاد ده‌ها میلیون شیعه است که دود از سرآمد می‌بلند می‌کند!

عاشورا چرا وقتی جام جهانی داریم؟!

سال‌ها پیش تیم استقلال به عنوان نماینده ایران در جام باشگاه‌های آسیا برابر دالیان چین قرار گرفته بود. نیمه‌نهایی این مسابقات در حالی برگزار شد که مردم دین‌دار خیابان‌های شهر را به خاطر عاشورای حسینی مملو از جمعیت کرده بودند. استقلال در تهران از پس حریف برآمد. اعضای تیم هم بعد از پایان مسابقه در استادبوم به عزاداری پرداختند. در آن روزها، حاکمیت دوگانه در امور فرهنگی محلی از اعراب نداشت و جملگی احترام به مذهب رسمی کشور را وظیفه خویش تلقی می‌کردند و در این میان تفاوتی میان شهروندان عادی و افراد شناخته‌شده‌تر وجود نداشت. نفوذ پلتفرم‌ها به زندگی مردم، کالایی شدن هر چه بیشتر حوزه سرگرمی را در پی داشت و باعث شد تا همه چیز به امکانی برای خرید و فروش تبدیل شود. به این واسطه شاید در وهله نخست مخاطب احساس می‌کرد که حق انتخاب دارد، اما همه این‌ها اگر نگوئیم دروغ، بلکه نمادین بود. در پس ماجرا تمام آن چیزی که هویت ایرانی را از دیگری متمایز می‌کرد حراج شد تا عنصر لذت‌نقشی بی‌بدیل در بردن دل‌غریب‌ها، ایران‌ستیزها و طبقه مستعد متوسط ایفا کند. اگر می‌شود حجاب

را به سخره گرفت چرا نتوان دیگر نشانه‌های دینی و مذهبی را از سپهر هویتی ایرانیان حذف کرد؟ جام جهانی در حال برگزاری است و طبیعی به نظر می‌رسد که از رسانه ملی گرفته تا پلتفرم‌ها به اجرای برنامه‌های به ظاهر متنوع در این زمینه بپردازند، اما این میزان از آیت‌های طنزانه در مورد جام جهانی با وجود علم مجریان به شروع قریب‌الوقوع ماه محرم با چه هدفی جز هویت‌زدایی از ایران اسلامی و آسفالت کردن مسیر حاکمیت دوگانه در امور فرهنگی صورت می‌پذیرد؟

از «حسینی بودن» فقط نام خانوادگی‌اش به شمار رسیده!
«جیمی جام» با اجرای وقیحانه ابوطالب حسینی، «بفرمایید جام» با صحنه‌گردانی امیرحسین قیاسی و «در جام» با هدایت مهیار حسن برنامه‌هایی هستند که بدون رعایت هیچ اصولی صرفاً می‌خواهند از مخاطب خنده بگیرند. این رویکرد در حالت عادی عاری از ایراد نیست اما در دوره‌ای که ما آگاه به آغاز ماه محرم هستیم نه تنها ایراد دارد، بلکه اعلان جنگی همگانی علیه نظام و مهم‌تر از آن اسلام است.

پلتفرم‌ها برنامه دقیقی برای عبور از موازین دینی دارند و واضح است که در این راه از هیچ تلاشی دریغ نمی‌کنند. هر اقدامی هم از جانب نهادهای تنظیم‌گرو مراجع بالاتر قانونی با لجن‌پراکنی از طرف رسانه‌های اقماری جناح‌های سیاسی همسو با غرب لجن‌مال می‌شود! البته نباید اهمیتی به این مسائل داد و از حکم خدا غافل شد، اما نکته جالب اینجاست که حسین انتظامی به عنوان معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت فرهنگ چندی پیش تلویحا عنوان کرده بود که باید برای خلاص شدن از شر بسیاری از مسائل دل‌به‌حاکمیت دوگانه بست!

داستان را تا واقعه تاریخی غدیر خم روایت می‌کند و این رویداد، نقطه پایان فصل اول خواهد بود. به گفته حسین طاهری، در صورت نهایی شدن ساخت فصل دوم، روایت از واقعه غدیر آغاز می‌شود و تا پایان زندگی جناب سلمان فارسی ادامه خواهد یافت. او همچنین از آمادگی صداوسیما برای تولید فصل دوم خبر داد و گفت پیگیری‌های لازم برای آغاز این پروژه در حال انجام است. «سلمان فارسی» که از بزرگ‌ترین و پرهزینه‌ترین مجموعه‌های تاریخی تلویزیون به شمار می‌رود، سال‌هاست در مرحله تولید قرار دارد و ادامه ساخت آن از مهم‌ترین پروژه‌های نمایشی رسانه ملی محسوب می‌شود. اعلام احتمال تولید فصل دوم، نشان می‌دهد سازندگان از هم‌اکنون برای تداوم روایت این مجموعه بلندمدت برنامه‌ریزی کرده‌اند.

همزمان با ادامه تولید مجموعه تاریخی «سلمان فارسی»، خبرهایی از برنامه‌ریزی برای ادامه این پروژه نیز منتشر شده است. تهیه‌کننده این سریال اعلام کرده فصل نخست

■ صاحب امتیاز:

محسن منصوری

■ مدیر مسئول:

حمیدرضا بیانی

■ تلفن:

۰۲۱-۸۸۴۹۹۳۷۲

■ کدپستی:

۱۵۹۸۹۷۵۷۱۵

■ آدرس: خ سپهبد قزنی خ شاداد پلاک ۲۲ واحد پنج
■ چاپخانه: صمیم

nobonyadonline nobonyadonline

n o b o n y a d o n l i n e . i r

فرهنگ

C U L T U R A L

■ دوشنبه ۱ تیر ۱۴۰۵ ■ سال اول ■ شماره ۷۰

یادداشت

دوربین‌ها آماده وداع

با رهبر شهید

علی نقدی
روزنامه‌نگار

در روزهایی که کشور در آستانه برگزاری مراسم تشییع رهبر شهید قرار گرفته، فقط خیابان‌ها و میدان‌ها آماده یک وداع بزرگ نمی‌شوند؛ دوربین‌ها هم به میدان آمده‌اند. برای سینماگران و مستندسازان، چنین لحظه‌ای، لحظه‌ای تاریخی است که باید ثبت شود. لحظه‌ای که بعدها نسل‌های دیگر قرار است آن‌را از خلال تصاویر ببینند و بفهمند.

در هفته‌های اخیر، گروه‌های مختلفی از مستندسازان به‌طور جدی وارد کار شده‌اند تا روایت‌های تصویری این مراسم را آماده کنند. برنامه‌ریزی‌ها نشان می‌دهد بخشی از این تصاویر روایت‌ها قرار است در بیستمین دوره جشنواره «سینما حقیقت» به نمایش درآید؛ جشنواره‌ای که سال‌هاست مهم‌ترین و پربترین سینمای مستند ایران محسوب می‌شود.

در حوزه هنری، هدایت پروژه‌های مستند مرتبط با این رویداد به رضا میرکریمی سپرده شده است. فیلمسازی که پیش‌تر نیز تجربه‌های متعددی در روایت‌های انسانی و اجتماعی داشته است. در کنار او، محمدحسین مهدویان همراه با گروهی از مستندسازان مشغول ثبت لحظات مراسم خواهند بود.

از سوی دیگر، مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی نیز تیم‌های مختلفی را برای پوشش این رویداد سامان داده است. حامد شکیبانیان و مهدی شامحمدی سرپرستی گروه‌هایی را برعهده دارند که در شهرهای تهران، قم و مشهد مستقر شده‌اند تا هر کدام از زاویه‌ای متفاوت، روایتگر این مراسم باشند. چنین پراکندگی جغرافیایی نشان می‌دهد هدف ترسیم تصویری چندوجهی از واکنش‌ها و حضور مردم در نقاط مختلف کشور است.

در میان این پروژه‌ها، به‌روز افخمی نیز دست به کار ساخت مستندی تازه شده است؛ فیلمی با عنوان «حال خونین دلان ۲؛ پهلوان جهان». این اثر ادامه‌ای بر مستند «حال خونین دلان» است که افخمی سال‌ها پیش، یک سال پس از ارتحال امام خمینی ساخته بود. حالا او دوباره به سراغ همان حال و هوای سوگ و وداع رفته، اما این بار با تمرکز متفاوت. روایت اصلی این مستند حول چهره‌هایی است که از بیرون مرزهای ایران به این مراسم وداع می‌آیند. افرادی از کشورهای مختلف و با دلی پر خون و حماسه، خود را به این مراسم رسانده‌اند. افخمی در این فیلم می‌کوشد نشان دهد چگونه یک رویداد می‌تواند از مرزهای جغرافیایی عبور کند و به تجربه‌ای مشترک برای آدم‌هایی با زبان‌ها و فرهنگ‌های متفاوت تبدیل شود. شاید سال‌ها بعد، وقتی هیاهوی این روزها فروکش کرده باشد، همین تصاویر باشند که بگویند در آن روزها چه گذشت و سوگ و حماسه سیدالشهدای انقلاب اسلامی چگونه آغاز بعثت مردم شد.